

Čielggadeapmi Jieknameara ruovderátiis lea gárvánan: Girkonjárdga linnjen čielggaduvvo dárkileappot

JOHTALUS- JA KOMMUNIKAŠUVDNAMINISTERIJA, JOHTALUSVIRGEDOAIMMAHAT

Johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija lea válljen Jieknamearii Oulu, Roavenjárdga ja Girkonjárdga bakte manni ráttelinnjema joatkkačielggadeami várás. Linnjema rátkkii Girkonjárdga buorin Suoma logisttalaš sajádaga, olaháhttivuođa ja fuolahussihkarvuoda buorráneapmi veardidettiin molssaeavttuide. Girkonjárdga linnjen lei maid guovtti njunuševttohasas hálbbit.

- Boahteáigge riikkaidgaskasaš gávppi ja buvttadusa deaddočuokkis sirdása ain eanet Ásiai, ja oktavuodaid buorideapmi Eurohpa ja Ásia gaskka šaddá ovdalačča deháleabbon. Jieknameará rátti čanašii Árttalaš guovllu Eurohpa oassin. Bargojoavku čielggadišgoahdá dárkileappot ráttelinnjema, mii dahkojuvvo Girkonjárdga bakte, dadjá johtalus- ja kommunikašuvdnaministtar **Anne Berner**.
- Hálidit joatkit earenoamáš buori norgalaš-suopmelaš ovttasbarggu ja vuordit movttain bargojoavkku, mii guorahalla viidáseappot molssaeavttuid árttalaš ruovderáttejohtolakkii Roavenjárdgagas Girkonjárdgii, dadjá Norgga johtalusministtar **Ketil Solvik-Olsen**.

Johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija bivddii mannan suoidnemánus Johtalusvirgedoaimmahaga dahkat vejolaš Jieknameara rátiis čielggadeami ovttasráđiid Norgga johtaluseiseválddiiguin. Johtalusvirgedoaimmahat árvoštalaš viđa sierra linnjenvejolašvuoda ollašuvvama ja ekonomalaš gánnáhahttivuođa.

- Buot dutkojuvvon ráttmolssaeavttut livčče teknihkalaččat ollašuttit. Erohusat ledje goitge eatnat earenoamážit ekonomalaš veardádallamis dego maid váikkuhusat birrasii veardádallamis, dadjá hoavda **Matti Levomäki** Johtalusvirgedoaimmahagas.

Čielggadeamis geahčaduvvon linnjenmolssaeavttut ledje Duortnus-Narviika, Kolari-Narviika, Kolari-Tromsa, Roavenjárdga-Girkonjárdga ja Giemajávri-Alakurtti-Murmánka. Dasa lassin čielggaduvvui molssaeaktu, mii vuodđuduvvá HCT-fievrogollosiid (High Capacity Transport) ávkkástallamii.

Čielggadeamit sihke Johtalusvirgedoaimmahaga čohkken raporta bohtosiin sáhttet láddejuvvot Johtalusvirgedoaimmahaga fierbmiesiiduin čujuhusas www.liikennevirasto.fi/.

Mat leat ávkkat, mat ožžojuvvojit Jieknameara rátiis?

Jieknameara rátti buoridivččii Suoma logisttalaš sajádaga ja olaháhttivuođa, sihke oba Eurohpa oktavuodaid. Rátti buvttášii molssaeavttolaš fievrridanjohtolaga Suoma doalvun- ja buktinfievrridemiide. Jieknameara birra jagi jienjahis čiekŋalishámmaniid bakte rahpasivččii ođđa oktavuoha maid Atlántii ja Nuortadavveoallái.

Čielggademiin árvoštallojuvvo, ahte Jieknameara ráti fievrrideamit čoggojuvvošedje eanas minerálain, guollebuktagiin, muorramateriálas ja vuovdeindustriija ovddosdikšunbuktagiin. Potentiála fievrrideamit leat maid Barentsa guovllu luondduriggodagat ja boahteáigge maid Nuortadavveoali bakte johtti buktagat.

Čielggaduvvon molssaeavttuin stuorimus mátkkošteaddjipotentiálat leat Tromssa ja Girkonjárdga molssaeavttuin. Mátkkošteaddjijohtalus livččii eanas turismajohtalus, mii navdojuvvo lassánit boahteáigge birra-jahkásažžan.

Jieknameara rátti buoridivččii maid Suoma fuolahussihkarvuoda, go Suomas livččii anustis Nuortamerii molssaeavttolaš fievrridanjohtolat.

Mat leat ráti golut?

Linnjenmolssaeavttuid golut spiehkkasit sakka nuppiineaset. Goluid šaddamii váikkuhit earret eará ođđa ráti guhkkodat sihke duovddadilit. Rátiid ollislaš golut molsašuddet sulaid 0,7 - 7,4 miljárdda euro gaskkas. Investeringolut, mat čuhcet Suoma beallái, molsašuddet 0,02 - 2,3 miljárdda euro gaskkas.

Evttohuuvvon Girkonjarga-linnjema ollislaš gollun lea árvoštallojuvvon sulaid 2,9 miljárdda euro, jos linnjen manná Roavenjarggas Soađegili bakte Girkonjargii. Giemajávrras Soađegili bakte Girkonjargii manni molssaeavttu ollislaš gollu livččii 2,8 miljárdda euro. Girkonjargga linnjema investeringolut Suoma bealde leat sulaid 2 miljárdda euro ja Norgga bealde dat leat sulaid 0,9 miljárdda euro.

Čielggademiin gávnnavu, ahte ráttmolssaeavttuid servodatekonomalaš gánnáhahttivuođa árvoštallan lea hástaleaddji. Fievrridanpotentiálaide laktása eahpesihkarvuhta, daningo ášši galgá geahčaduvvot mángga logijagi geahčái.

Ráhkaduvvon fievrridaneinnostusaid mielde buot linnjenmolssaeavttut eai leat servodatekonomalaččat gánnáhahttit. Nuppe dáfus ovdamearkka dihte nuppástusat sierra johtalushámiid goluin dehe guovllu ealáhusdoaimmas sáhttet rievdadit dili mearkkašahti ládje.

Váldojuvvojege čielggademiin vuhtii váikkuhusat álgoálbmogiidda ja birrasii?

Girkonjargga linnjemis leat váikkuhusat ee. birrasii, ekonomijai sihke sápmelaččaid ealáhusaide ja kultuvrii. Čielggademiin leat govviduvvon váikkuhusat boazodollui ja sápmelaččaide, muhto daid sturrodat ii leat árvoštallojuvvon vel dán muttos. Dát váikkuhusat galget joatkkabarggus čielggaduvvot lasi.

Joatkkačielggademiid álggus lea ulbmil soahpat Sámedikkiin dárbbaslaš vuorrováikkuhus ja sierra čielggadeami sámediggelága mielde. Davvi-Sámi eanangodelávabargui dehe sierra galggašii oallašuhthuvvot Ovtastuvvan našuvnnaid biodiversiteahttasoahtasohpamuša miel Akwé: Kon -meannudeapmi, mas geahčaduvvojit ráti ja togajohtalusa váikkuhusat sápmelaččaide ja sámi kultuvrii. Girkonjargga oktavuoda oasis sámedikkiin ráđđadaljojuvvo Nuortalaččaid siidačoahkkimiin.

Sámedikkil ja sápmelaččat šadde gullojuvvo čielggadeami áigge Suomas, Ruotas ja Norggas. Aitosaš sámediggelága 9 §: a miel ráđđadallan dollojuvui Anáris 18.1.2018.

Linnjenmolssaeavttuid plánemis leat viggon váldojuvvo vuhtii Davvi-Sámi divrras luonddučuozáhagat. Plánema ovdáneami mielde galget dahkkot maid dárkilit birasváikkuhusárvoštallamat. Aitosaš fidnoplánema olis ollašuhthuvvo maid birasváikkuhusaid árvoštallanmeannudeapmi (BVÁ). Birasváikkuhusat dárkilnuhttojuvvojit joatkkabarggus duovddafitnamiiguin ja inventeremiiguin.

Mii čuovvovaččat?

Jieknameara ráti joatkkačielggadeapmi jotkojuvvo ovttasráđiid Norggain. Joatkkageahčadeami várás ceggejuvvo oktasaš bargojoavku, mii meroštallá ášši gáibidan joatkkabargomuttuid ja -áigedávvala.

Bargojoavku čielggadivččii välljejuvvon ráttelinnjema gáibidan guovddáš gažaldagaid, earret eará birasgažaldagaid, lohpeannudeamiid, goluid, ruhtadanstruktuvrra ja ruhtadanmáile. Bargojoavku galggašii loahpahit barggu 31.12.2018 rádjái.

Dasa lassin Davvi-Sámi eanangodelávabarggus jotkojuvvo linnjema dárkilit čielggadeapmi.

Lassidiedut:

hoavda Sabina Lindström, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija, 040 527 6103
hoavda Matti Levomäki, Johtalusvirgedoaimmahat, 0400 480 017